

Anne Lise Marstrand-Jørgensens gendigtning af Det Gamle Testamente inviterer ikke-troende læsere ind

Anne Lise Marstrand-Jørgensen. Foto: Sara Galbiati/Gyldendal.

FLEMMING KLOSTER POULSEN

06.11.2025

BØGER // ANMELDELSE – “Det er en vidunderlig gendigtning af de kendte historier. Uden Det Gamle Testaments ofte vanskelige sprog, skriver Flemming Kloster Poulsen om Anne Lise Marstrand-Jørgensens *Under solen*. Her bliver de mange små fortællinger og detaljer transformeret og løftet op i store novelleagtige kapitler i et mesterligt flydende og medrivende sprog: “Implicit ligger også en litterær tolkning af historierne, ikke som antikverede religiøse tekster, men derimod som alment gyldige billeder på menneskelivets store dramaer fra fødsel til død.”

Under solen

Forfatter: Anne Lise Marstrand-Jørgensen

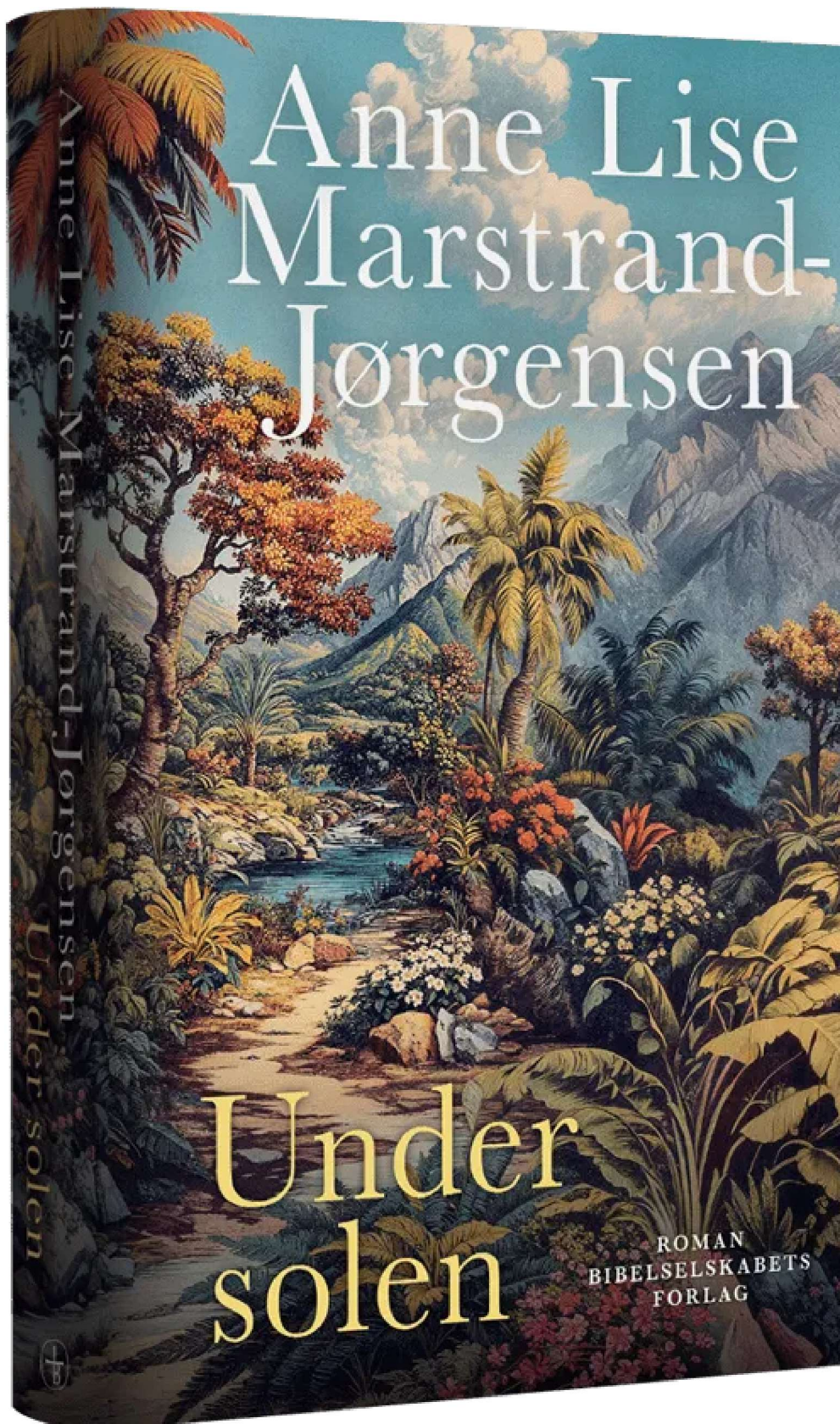
Forlag: Bibelselskabets forlag

Anne Lise Marstrand-Jørgensen har sagt, at hun håber, hendes bibelromaner kan blive “et sted at begynde en samtale med Bibelen, uanset om man er troende eller ej.”

Og det er i høj grad tilfældet med hendes nye bog, *Under solen*, som er en gendigtning af Det Gamle Testamente. Den åbner for en samtale med Bibelens store fortællinger og deres univers. Uanset tro eller ikke-tro bliver vi læsere inviteret ind i samtalen.

“Historierne minder konstant om de grundlæggende vilkår:
Mennesker famler, føler sig både ubetydelige og storslåede, der er undergang men også nye begyndelser, livet er farefuldt men altid kampen værd

Ikke bare er det nogle af vor kulturs mest grundlæggende fortællinger, som Anne Lise Marstrand-Jørgensen gendigter i et nutidigt og sanseligt sprog, men implicit ligger også en litterær tolkning af historierne – ikke som antikverede religiøse tekster, men derimod som alment gyldige billeder på menneskelivets store dramaer fra fødsel til død.

I Marstrand-Jørgensens udlægning kan vi nutidsmennesker spejle vores livserfaringer, og her kan vi blive modsagt i vores frygt og angst og måske endda blive inspireret til at leve med tillid og tro. Historierne minder konstant om de grundlæggende vilkår: Mennesker famler, føler sig både ubetydelige og storslåede, der er undergang men også nye begyndelser, livet er farefuldt men altid kampen værd.

Det handler om at være tilstede med robust appetit på det hele – og så i øvrigt tage turen med de sten og bump på vejen, der nu engang er.

Klassiske fortællinger

Bogens bagsidetekst lover en genfortælling af Det Gamle Testamente. Det er dog at tage munden for fuld. Det er mere korrekt, at bogen gendigter et udvalg af klassiske fortællinger fra Det Gamle Testamente.

Først får vi urhistorien med skabelse og syndefald frem til fortællingen om Noa og den store oversvømmelse. Så følger bogens hoveddel: patriarkhistorierne om Abraham og Sara, Isak og Rebekka, Jakob og Rakel, Josef og hans brødre i Ægypten. Derefter historien om Moses og udvandringen fra slaveriet i Ægypten, begyndelsen på kongetiden med Saul.

“Det er en vidunderlig gendigtning af de kendte historier. Uden Det Gamle Testaments ofte vanskelige sprog

Der er altså meget stof, som Marstrand-Jørgensen udelader, ikke bare visdomslitteraturen med bl.a. Jobs bog, også de elskede historier om Daniel i løvekulen og Jonas og hvalfisken er udeladt. Særligt iøjnefaldende er det, at den store historie om kong David ikke er med. Det kan undre, da den har en prominent plads og betydning i Det Gamle Testaments historieskrivning.

Hun slutter sin gendigtning med at fortælle om Esajas og hans profeti om “den tjener, der skal komme og være et lys blandt mennesker.” Sådan ender *Under solen* med at pege frem mod Det Ny Testamente, som hun allerede tidligere har gendigtet under titlen *Natten åbner sig som en port*, som udkom i 2023. De to bøger udgør nu et samlet romanværk, samtidig med at de kan læses uafhængigt af hinanden.

Store eksistentielle dramaer

Lad det være sagt tydeligt: det er en vidunderlig gendigtning af de kendte historier. Uden Det Gamle Testaments ofte vanskelige sprog. For her bliver de mange små fortællinger og detaljer transformeret og løftet op i store novelleagtige kapitler i et mesterligt flydende og medrivende sprog.

Skelettet er de genkendelige historier, men Anne Lise Marstrand-Jørgensen giver dem kød og blod, ikke kun med personernes tanker og følelser, men også med tidshistoriske forhold, lyde, lugte, mad, klæder, vejrforhold, kønsroller, magt og privilegier og alt det, som er på spil i relationerne mellem personer.

Foto: Anne Mortensen

Særligt får kvinderne mere plads. Noas anonyme kone får navn, tanker og følelser. Matriarken Rebekka er en viljestærk kvinde, der kan få ting sat igennem bag mændenes ryg og sørge for at velsignelsen bliver givet til hendes yndlingssøn Jakob. Også familielivets eksistentielle dramaer er udfoldet med jalousi, seksualitet, skam, børnefødsler, misforståelser, mænds og kvinder forskellige roller, status og stræben.

Det er en af bogens helt store styrker, at man efter endt læsning har følelsen af at have været inde i Det Gamle Testaments verden, de store fortællingers univers med et enestående godt flow fra start til slut.

Et flertydigt menneske- og gudsbillede

Hvad er det for et billede, der bliver tegnet af mennesket? Det korte svar: dramatisk, broget, mangfoldigt. De er alle undergivet naturens luner, bor i telte, oplever vind og vejr, månelys, storm og ørkenstøv. Der er barnløshed og børnefødsler. Der er erotiske konflikter og forviklinger for både mænd og kvinder indtil højt oppe i alderen. Der er konstante kampe om privilegier og magt. Der er sygdom, død og sorg.

Så hvis De, kære læser, vil fordybe Dem i noget helt andet end de sociale mediers ekkokamre, så er her et virkelig godt bud med vor kulturs største fortællinger

Og ikke mindst er mennesket set i et omskifteligt, men altid personligt forhold til Gud. Gud er højt hævet over det hele, han skaber mennesket og verden. Samtidig er han dybt menneskelig, ikke et abstrakt begreb eller en upersonlig kraft men derimod konkret og personlig. Han reagerer både med krigerisk vrede, jalousi og stor kærlighed på menneskers handlinger; deres tro og tvivl og fejlslagne planer.

Guds velsignelse og menneskets tvivl er særligt foldet ud i historien om Abraham, men løber som en understrøm gennem hele bogen. Abraham, Isak og Jakobs efterkommere, folket, er udvalgt, Gud har indgået en pagt med dem, givet et løfte og lovet at landet altid skal tilhøre dem. De er velsignet. Det frygtelige er at tvivle, glemme pagten, blive grebet af frygt og mismod,- og endnu værre er det at blive forkastet, at miste velsignelsen, at være under forbandelsen.

Det er ikke et glat og letforståeligt gudsbillede, Marstrand-Jørgensen ønsker at tegne i romanen, men et levende og flertydigt billede, helt i tråd med Det Gamle Testaments tekster. Gud er ikke nem. Vi er langt væk fra det pladdersøde billede af en rar bedstefar. Gud er besværlig, skaber både rædsel og lettelse, en man må frygte, og samtidig er hvert menneskes navn skrevet med kærlighed i hans hjerte.

Anne Lise Marstrand-Jørgensens store bedrift

Som nævnt i indledningen åbner denne gendigtning for både fordybelse og samtale med Bibelens grundlæggende historier og billeder. Og for nærværende læser, der som præst har haft Bibelen med sig i mange år, både personligt og professionelt, bliver man varm om hjertet ved at se historierne foldet så smukt, bevægende og nærværende ud.

Ikke mindst når man tænker på de seneste generationers kristendomsforskrækkelse, hvor f.eks. en toppolitiker kunne slippe afsted med at sammenligne bibelhistorien med harmløse nisse- og troldehistorier.

I min optik er Bibelens fortællinger om Gud og mennesker er en kode til kultur, kunst og de dybeste dimensioner i tilværelsen – og det er derfor en stor bedrift, at Anne Lise Marstrand-Jørgensen har gendigtet historierne så levende og fængende, som tilfældet er.

Så hvis De, kære læser, vil fordybe Dem i noget helt andet end de sociale mediers ekkokamre, så er her et virkelig godt bud med vor kulturs største fortællinger, på samme tid langt væk og helt tæt på eksistensens mange dramaer.

[Klik dig videre til mange flere boganmeldelser her.](#)

FLEMMING KLOSTER POULSEN

Flemming Kloster Poulsen er cand. teol., forfatter og tidligere præst ved Den danske Kirke i London. Før dette var han sognepræst ved Sankt Mortens Kirke i Randers. Gennem mange år har han optrådt som fortæller og foredragsholder, og han har skrevet en række bøger om litteratur, bibelhistorie og...

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.

- Et kritisk nyhedsoverblik fra ind- og udland
- Indsigt baseret på selvstændig research
- Dagens tophistorier fra POV International
- I din indbakke **alle hverdage** kl. 12.00
- Betal med **MobilePay**

For kun 25 kr. om måneden giver du POV International mulighed for at bringe uafhængig kvalitetsjournalistik.

25 kr./md.

Overblik

TOPHISTORIER

SENESTE

DEBAT

PODCAST

POV International

HVAD ER POV?

REDAKTION

SKRIBENTERNE

GÆSTESKRIBENTER